

ILMASTOSTRATEGIASTA KÄYTÄNNÖN TOIMIIN

Katsaus 2/2012

OULU

**Tämä on Oulun seudun ilmastostrategian ja energia-
tehokkuuden seurantaan liittyvä katsaus. Katsaus
julkaistaan 3 - 4 kertaa vuodessa.**

Ilmastostrategian poliittinen hyväksyntä

Oulun seudun ilmastostrategia hyväksyttiin Oulun kaupunginvaltuustossa kesäkuussa 2009. Päätöksessä veloitettiin hallintokunnat ja liikelaitokset sisällyttämään ilmastostrategia omiin toimintoihinsa sekä edellytettiin seurantatietojen esittämistä vuosittaisen ympäristöraportoinnin yhteydessä.

Kaupunginjohtajien ilmastoverkosto kokoontui

Suomen kuuden suurimman kaupungin kaupunginjohtajien ilmastoverkoston kolmas kokous pidettiin Tampereella toukokuussa 2012. Kokouksessa hyväksyttiin neljä uutta aloitetta, joita kaupunginjohtajat vievät eteenpäin omissa kaupungeissaan. Uusina tavoitteina selvitetään suurten kaupunkien mahdollisuudet vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 30 prosenttia vuoteen 2020 mennessä, tuetaan kuntien ja valtion ilmastokumppanuusaloitetta, edistetään vähäpäästöisten autojen käyttöönottoa sekä lisätään ilmastoyhteistyötä kaupunkien ja pk-yritysten välillä.

Kaupunginjohtajat perustivat ilmastoverkoston helmikuussa 2011. Verkoston tavoitteeksi asetettiin monipuolisen ilmastoyhteistyön toteuttaminen sekä toimiminen suunnannäyttäjänä ilmastokysymyksissä. Ensimmäisen toimintavuoden aikana ilmastoverkosto on edistänyt uusiutuvan energian käyttöä, energiatehokasta rakentamista ja energianeuvontaa, ilmastovaikutusten huomioon ottamista budjetoinnissa, kaupunkilaisten ilmastoneuvontaa, kaupunkien henkilöstön ekotukitoimintaa ja matkustustarpeen vähentämistä.

Kaupunginjohtajien ilmastoverkosto hyväksyttiin kesäkuussa EU:n Covenant Support -verkoston jäseneksi. Verkoston jäsenen tehtävänä on tarjota tukea kunnille Euroopan kaupunginjohtajien yleiskokouksen ilmastositoumukseen liittyvissä asioissa.

Kuntien 6. ilmastokonferenssi Tampereella

Kuntien johdon, päättäjät ja asiantuntijat kokoava kuntien 6. ilmastokonferenssi järjestettiin 3.-4.5.2012 Tampereella. Konferenssin teemana olivat ilmastoteot kuntatalouden, liikennetarkkaisu- ja energiatuotannon näkökulmasta. Konferenssissa kuultiin myös kuuden suurimman kaupungin kaupunginjohtajien paneeli.

Kuntien rooli ilmastotyössä on kasvanut viime aikoina. Yhä useampi kunta on laatinut joko seudullisen tai kunkohtaisen ilmastostrategian tai -ohjelman. Seuraava haaste kunnille on siirtää strategiat käytännön toimiksi. Strategian ja käytännön toimien seurannassa tarvitaan selkeitä ja ymmärrettäviä paikallista toimintaa kuvaavia mittareita. Mittareiden valinta on kuitenkin osoittautunut haasteelliseksi ja se vaatii laskennan avoimuutta, yhteistyötä kuntien välillä sekä yhteisiä pelisääntöjä.

Oulu esitteli konferenssin yhteydessä sijainneessa näyttelytilassa kaupungissa toteutettua ilmastotyötä. Esillä oli mm. *ILMO – Oulun seudun ilmastoportti* -hanke.

Ilmastostrategia ja kestävä energiankäyttö

Ympäristötalossa järjestettiin 8.5.2012 kaupungin eri yksiköiden työntekijöille seminaari aiheesta *Ilmastostrategia ja kestävä energiankäyttö Oulussa*. Lähes 60 osallistujaa kerännyt tilaisuus järjestettiin osana *Kestävän energiankäytön ohjelman* toteutusta. Apulaiskaupunginjohtaja Timo Kenakkalan johtamassa seminaarissa käsiteltiin ajankohtaisia aiheita liittyen ilmastotyöhön ja kasvihuonekaasupäästöihin.

Koosteen Oulun kaupungin ilmaston ja energiaan liittyvistä sitoumuksista ja veloitteista esitti ympäristönsuojeluyksikön päällikkö Marketta Karhu ympäristötoimesta. Päästöasiantuntija Timo Kuusiola Benviroc Oy:stä esitteli Euroopan kaupunginjohtajien yleiskokouksen ilmastositoumukseen liittyvää *Kestävän energiankäytön toimienpidesuunnitelmaa* (SEAP) ja Sitran johtaja Jukka Noponen perehdytti *ERA17 Energiaviisaan rakennetun ympäristön aika* -toimintaohjelmaan. Gasumin liiketoimintayksikön päällikkö Pasi Torri kertoi biokaasun käytön mahdollisuuksista liikenteessä.

Sitran johtaja Jukka Noponen Ympäristötalossa

Geoenergia Oulun seudulla

Oulun seudun ympäristötoimi järjesti 15.6.2012 info-tilaisuuden geoenergian käytöstä Oulun seudulla. Noin 40 hengen yleisössä oli Ympäristötalon henkilökuntaa sekä Oulun Tilakeskuksen, Oulun Veden, Oulun Energian ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen edustajia.

Asiantuntijoina paikalla olivat Geologian tutkimuskeskuksesta aluejohtaja Olli Breilin ja erikoisasiantuntija Asmo Huusko. Olli Breilin kertoi Oulun seudun geologisista ominaisuuksista ja soveltuvuudesta geoenergian käyttöön. Asmo Huusko esitteli geoenergian sovelluksia ja käyttökohteita. Uuden Oulun yleiskaavasta ja sen energiakysymyksistä kertoi yleiskaavapäällikkö Paula Paajanen.

Rakennusvalvonnan tarkastusinsinööri Markku Hienonen kertoi maalämmön hyödyntämiseen tarkoitetun lämpökaivon poraamiseen ja lämmönkeruuputkiston asentamiseen liittyvästä lupakäytännöstä ja neuvonnasta Oulun kaupungissa. Oulu on toiminut edelläkävijänä niin lupamenettelyn kuin rakentajien neuvonnankin suhteen.

Kansainvälinen ilmastokongressi Oulussa

Oulussa järjestettiin 7.-8.6.2012 kansainvälinen ystävyys- ja yhteistyökaupunkien ilmastokongressi. Kongressiin saapui osallistujia kymmenestä eri maasta Euroopasta ja Aasiasta. Seminaarin teemoina olivat uusiutuvat energialähteet, energiatehokas kaupunkisuunnittelu, rakentamisen energiaa säästävät ratkaisut sekä uusiutuvan energian tuomat liiketoimintamahdollisuudet. Seminaarin aikana tutustuttiin lisäksi tuhkan rakeistamislaitokseen, VTT:n energiaomavaraiseen koeasuntoon sekä Laanilan ekovoi-malaitokseen.

Energiansäästöhankeet sekä panostus uusiutuvaan energiaan ovat esillä kaikkialla. Esimerkiksi Ruotsin Bodenissa on rakennettu biokaasulaitos, jonka tuotantoa hyödynnetään mm. paikallisissa busseissa. Tsunamin aiheuttaman katastrofin jälkeen Japanin Sendaisa panostetaan aurinkoenergian sekä levän kasvatukseen perustuvan biomassatuotannon mahdollisuuksiin. Levätuotantoon liittyvät ratkaisut ovat ajankohtaisia myös Lollandin saarella Tanskassa.

Kongressi oli jatkoa Saksan Hallelssa järjestettyyn ystävyyskaupunkien ja liikelaitosten *Ilmastonsuojelu ja tulevaisuuden kestävä energiahuolto* -konferenssille, johon Oulun kaupunki osallistui toukokuussa 2011.

Freiburgista oppia kaupunkisuunnitteluun

Ilmastokongressiin puhumaan saapunut Freiburgin kaupunkisuunnittelujohtaja professori Wulf Daseking vieraili myös Ympäristötalossa. Ympäristötalon henkilökunnalle järjestetyssä keskustelutilaisuudessa pohdittiin mitä Freiburgista voitaisiin oppia Oulun kehittämisessä.

Freiburg on yksi maailman johtavista ekokaupungeista. Se tunnetaan mm. energiatehokkuuteen pyrkivästä tiivistä rakentamisesta, keskustan laajasta autottomasta alueesta sekä raitiotieverkostosta.

Selvitys Oulun seudun kasvihuonekaasupäästöistä

Benviroc Oy:n toteuttama selvitys Oulun seudun ympäristötoimen toimialueen kuntien kasvihuonekaasupäästöistä on valmistunut. Työn tarkoituksena oli selvittää päästöjen kehitys sekä erilaisten käytössä olevien laskentamenetelmien vertailtavuus tuloksia tarkasteltaessa.

Selvitys sisältää uuden Oulun sekä Hailuodon, Kempeleen, Limingan, Tyrnävän, Muhoksen ja Lumijoen kuntien päästölaskennan neljällä käytössä olevalla menetelmällä vuosina 1990, 2004 sekä 2010. Päästöjen kehitystä on tarkasteltu erikseen teollisuuden ja muiden toimintojen osalta.

Selvitystä hyödynnetään *Kestävän energiankäytön ohjelman* laadinnassa, joka tulee tehdä osana Oulun kaupungin allekirjoittamaa Euroopan kaupunginjohtajien yleiskokouksen ilmastositoumusta (Covenant of Mayors). Sitoumuksessa Oulun kaupunki on sitoutunut vähentämään ilmastoa lämmittäviä päästöjä vähintään 20 prosenttia vuoteen 2020 mennessä.

Lue selvitys osoitteessa www.ouka.fi/ilmasto.

Pyöräilyviikon tapahtumat Oulussa

Oulu osallistui toukokuussa pidettyyn valtakunnalliseen pyöräilyviikkoon, jonka teema oli "Polkupyörä - autoa parempi kulkuneuvo!". Pyöräilyviikolla järjestettiin ohjattu pyöräilyretki sekä kaupunkitutemusta testaava kuva-suunnistus, jossa suunnistettiin kuvien perusteella eri puolilla kaupunkia sijaitseviin rastikohteisiin. Rastikohteiden teemana olivat kaupungin ulkopatsaat.

Pyöräilyviikko oli osa Oulun ympäristövuotta 2012 ja tapahtumat järjesti Oulun seudun ympäristötoimi, Oulun kaupungin yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut sekä Oulu Triathlon & Cycling.

Nuukuusviikon kestävät valinnat

Osana Oulun ympäristövuotta vietettiin myös valtakunnallista Nuukuusviikkoa, jonka tarkoituksena on rohkaista elämään kestävästi vähentämällä henkilökohtaista luonnonvarojen kulutusta. Teemaviikon ajaksi Ympäristötalon henkilökunnalle järjestettiin tavaravaihtopiste, johon sai tuoda itselleen tarpeettomia tavaroita ja viedä mukanaan mitä halusi.

Tämän ilmastostrategian ja energiatehokkuuden seurantaan liittyvän katsauksen on tehnyt Oulun seudun ympäristötoimi. Katsauksella edistetään Oulun kaupungin ilmastoviestintää, jota toteutetaan osana *ILMO - Oulun seudun ilmastoportti* -hanketta. Hankkeeseen saadaan rahoitusta Euroopan aluekehitysrahastosta.

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Yhteystiedot:

Hanna-Mari Koivukoski, projektipäällikkö, ILMO - Oulun seudun ilmastoportti
p. 044 703 6793
Marketta Karhu, ympäristönsuojeluyksikön päällikkö
p. 044 703 6760

Katsaukseen liittyviä kysymyksiä ja kommentteja voit lähettää osoitteeseen [ilmasto\(at\)ouka.fi](mailto:ilmasto(at)ouka.fi).

OULU

